

PÅ SPORET AF BØRNEKONVENTIONEN

Undervisningsmateriale - Melletrin

Red Barnet

Information om materialet

KLASSE:

4.-6. klasse

TEMAORD:

børns rettigheder, FN's børnekonvention

FAG:

dansk, historie, håndværk og design

AKTIVITETSTYPER:

læsning, associationsøvelse, værksted, refleksion- og dialogøvelser

Kort om materialet

Gennem en række øvelser bliver eleverne introduceret til FN's børnekonvention og hvad det betyder, at have ret til noget.

Du kan bruge materialet til at undervise og engagere eleverne i børns rettigheder generelt og skabe opmærksomhed om, at børn har rettigheder - og at de kan få hjælp, hvis nogen overtræder deres rettigheder.

Vigtigt at vide inden du bruger materialet:

Husk at orientere dig i alle slides før du starter undervisningen. Vær opmærksom på dine elever undervejs. Reagerer de på konkrete rettigheder, som er blevet overtrådt?

Introduktion

- Børns sociale liv og skolegang er tæt forbundet til rettigheder. Retten til at gå i skole, retten til ikke at blive slået og retten til at blive taget alvorligt er bare nogle af de mange særlige rettigheder, børn har, og som er vigtige at kende.
- Selvom det er de voksnes ansvar at sikre børns rettigheder, skal børn kende til dem, så de kan sige fra og bede om hjælp til sig selv eller andre, hvis det bliver nødvendigt.

Formålet med materialet

Formålet med “På sporet af børnekonventionen” er at give eleverne en introduktion til FN’s børnekonvention og desuden:

- At klæde eleverne på med viden om FN’s børnekonvention og børns rettigheder
- At give eleverne blik for, at de er borgere med særlige rettigheder
- At skabe handlekompetence blandt eleverne, så de kan bede om hjælp, hvis deres rettigheder bliver tilsidesat

Kort om materialet

Kobling til FN's børnekonvention:

Alle Red Barnets materialer er funderet på FN's børnekonvention. Dette materiale er en introduktion til konventionen. Der vil være særligt vægt på følgende rettigheder:

- Børns ret til at kende deres rettigheder (artikel 42)
- Konventionen gælder alle børn (0-18 år) uden undtagelse (artikel 1 og 2)

Materialets opbygning:

Materialet består af en velkomst, grundviden, fire øvelser, som handler om FN's børnekonvention og børns rettigheder generelt. Der er desuden lagt op til en fælles opsamling. Vi opfordrer til, at I gennemfører øvelserne i rækkefølge.

Baggrund for materialet:

FN's børnekonvention er den mest udbredte rettighedskonvention i verden. Den er central for alle børn og unge under 18 år. Den er fundamentet for at forstå egne og andres rettigheder, og vide hvordan man kan søge hjælp

VELKOMMEN TIL

På sporet af

børnekonventionen

I dette materiale gælder det om at blive klogere på FN's børnekonvention, på børns rettigheder og hvorfor de stadigvæk er meget vigtige for alle børn. Vi skal undervejs tale om:

- Hvad rettigheder er
- Hvilke særlige rettigheder børn har
- Hvorfor rettigheder er vigtige at kende
- Hvordan man kan få hjælp, hvis nogen overskrider ens rettigheder

Hjernestarter

Hvad er det første, I kommer til at tænke på, når jeg siger "børns rettigheder"?

Hvorfor tror I, der er brug for særlige rettigheder for børn?

Hvad er rettigheder?

En rettighed er et juridisk begreb, der anvendes til at sikre borgerne en række gunstige retlige positioner i forhold til andre borgere og i forhold til statsmagten.

Kilde: www.lex.dk

FN's børnekonvention

FN's børnekonvention er historiens mest udbredte menneskerettighedsaftale. Den blev vedtaget i FN den 20. november 1989. Siden har næsten alle lande i verden sagt ja til at overholde de regler, der står i konventionen. Danmark tilsluttede sig børnekonventionen i 1991. Børnekonventionen gælder **ALLE** under 18 år uanset nationalitet, køn, social status, religion og kultur.

- Konventionen består af 54 artikler
- Det er ikke en rigtig lov, men de lande, som har tilsluttet sig, er forpligtet til at indrette deres love efter konventionens regler
- Kun ét land har ikke underskrevet konventionen

Den hvide flamme

I denne øvelse skal vi læse tegneserien 'Den hvide flamme', der handler om kvinden Eglantyne Jepp. Eglantyne var en af de første, der for mere end 100 år siden mente, at børn havde ret til mad, omsorg og beskyttelse.

15-20
MINUTTER

Øvelsesvejledning – Sådan gør vi:

1. Vi skal nu i mindre grupper læse tegneserien "Den hvide flamme" højt for hinanden.
2. I hver gruppe skal I blive enige om én, som læser tegneserien højt, mens de andre i gruppen tager noter om de historiske fakta om Eglantyne Jepp og 1. Verdenskrig.
3. Hvis I bliver færdige før tid, kan I undersøge, hvilke rettigheder i børnekonventionen, som Eglantyne Jepp talte for allerede i tiden før 1. Verdenskrig.
4. Når alle grupper har læst tegneserien og taget noter til den, taler vi alle sammen om de spørgsmål, som står på det følgende slide.

Tegneserien

"Den hvide flamme"

Find tegneserien [her](#)

DEN HVIDE FLAMME

DETTE ER HISTORIEN OM KVINDEN, DER STARTEDE RED BARNET. HENDES NAVN ER EGLANTYNE JEBB, OG HUN BLEV FØDT DEN 26. AUGUST 1876 I EN FIN OG RIG FAMILIE I SHROPSHIRE I ENGLAND.

EGLANTYNE SKILTE SIG UD MED SINE BLÅ ØJNE, SLANKE SKIKKELSE OG RØDE HÅR. HUN VAR HELLER IKKE, SOM KVINDER VAR FLEST DENGANG. HUN BRØD SIG NEMLIG IKKE OM AT GÅ TIL FINE TESELSKABER OG SPILLE LANGE, KEDELIGE TENNISKAMPE.

SOM EN AF DE FÅ DENGANG LÆSTE HUN HISTORIE PÅ UNIVERSITETET, OG SENERE UNDERVISTE HUN ELEVER. DESVÆRRE LED HUN AF EN STOFKIFTESYGDOM, DER BETØD, AT HUN MÅTTE STOPPE. MEN HUN VAR FAST BESLUTTET PÅ AT ARBEJDE MED OG FOR BØRN.

SAMMEN MED SIN MOR TOG EGLANTYNE TIL SYDEUROPA FOR AT HJÆLPE BØRNENE I KRIGEN PÅ BALKAN. DER VAR HUNGERSNØD OG MANGEL PÅ MAD, VAND OG TØJ, OG ISÆR BØRNENE HAVDE DET DÅRLIGT.

I 1914 TOG EGLANTYNE TILBAGE TIL ENGLAND. OPLEVELSERNE HAVDE GIVET HENDE LYST TIL AT SLÅS FOR BØRN I NØD, MEN DET VAR BLEVET FOR FARLIGT FOR HENDE AT REJSE. EN NY OG STØRRE KRIG VAR PÅ TRAPPERNE ...

Vi taler i fællesskab om:

- Hvem var Eglantyne Jepp?
- Hvad fik Eglantyne til at interessere sig for børns rettigheder?
- Hvilke rettigheder i børnekonventionen talte Eglantyne for at indføre?
- Hvad synes I var den vigtigste pointe fra Eglantyne?
- Hvordan så andre mennesker på Eglantyne i tiden efter 1. Verdenskrig?

Rettighedsroulette

I denne øvelse skal vi prøve en associationsleg med fokus på rettighederne i børnekonventionen.

Øvelsesvejledning – Sådan gør vi:

1. Om lidt skal vi lege en associationsleg med fokus på rettigheder.
2. Først skal vi i fællesskab tale om, hvad en association er ved på skift at associere ud fra ordene 'slik', 'sport' og 'familie'.
3. Bagefter skal I arbejde med udvalgte rettigheder i mindre grupper. De udvalgte rettigheder findes på næste slide.
4. I skal skrive gruppens rettighed øverst på papiret og så tilføje alle de associationer, I kan komme på sammen i gruppen. Hver runde varer cirka 1 minut.
5. Efter hver runde sender I jeres papir til den næste gruppe, som fylder flere ord på.
6. Når alle fire runder er gennemført, taler vi alle sammen om én rettighed ad gangen. Vi begynder med at læse vores associationer højt for hinanden og taler ud fra dem om rettighederne.
7. Vi afrunder øvelsen med afsæt i de spørgsmål, som står på det følgende slide.

Udvalgte rettigheder

#13: Retten til at ytre sig frit

#14: Retten til information, tanke og religionsfrihed

#16: Retten til privatliv og familieliv

#19: Retten til beskyttelse mod vold og overgreb

Vi taler i fællesskab om:

- Hvad syntes I om at lave rettighedsroulette?
- Hvordan var det at finde associationer?
- Blev I klogere på jeres egne og kammeraters rettigheder?
- Hvorfor tror I, det er vigtigt at kende sine rettigheder?

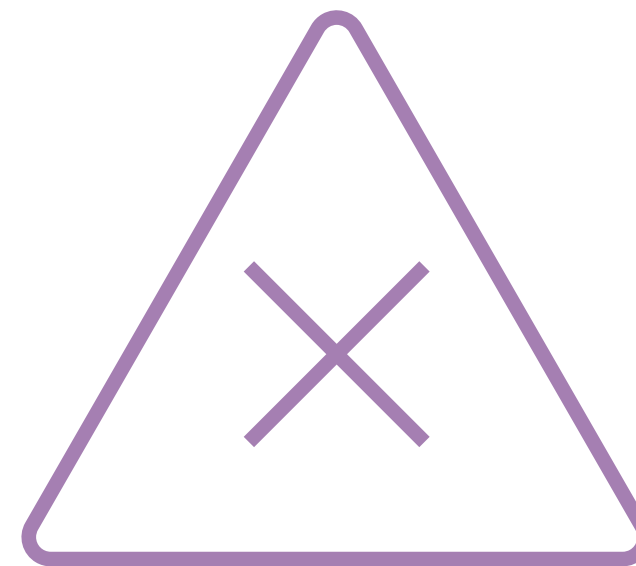

Det er **IKKE** børns ansvar

Nogle gange støder man på problemer, som er svære at løse selv. Det er voksnes ansvar at passe på og beskytte børn. Det står i børnekonventionen.

- Børns rettigheder er lavet for at beskytte og passe på børn.
- Børns rettigheder skal altid overholdes - lige meget hvor i verden vi befinder os.
- Det er først og fremmest politikere, myndigheder (fx ministerier, kommuner, politi, skoler) og dernæst forældre og andre voksne, der skal sørge for, at børns rettigheder bliver overholdt.

Explainer om børns rettigheder

I denne øvelse skal vi se en kort film, som forklarer børnekonventionen og børns rettigheder.

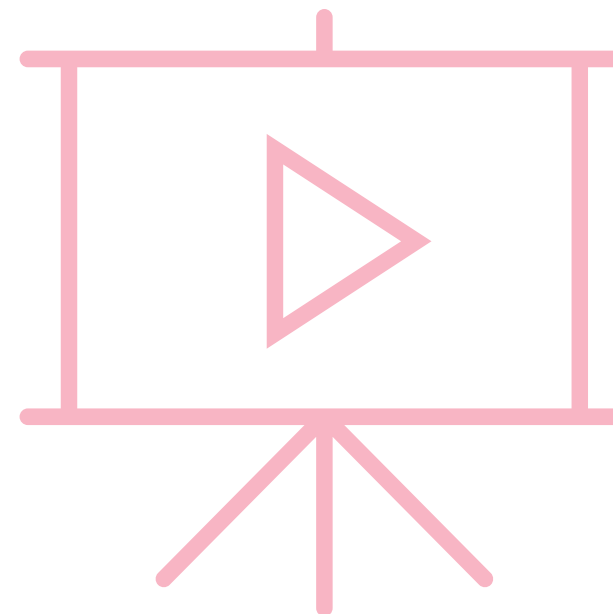
15-20
MINUTTER

Øvelsesvejledning – Sådan gør vi:

1. Vi skal nu se en kort film om børns rettigheder.
2. Når vi har set filmen, skal I med jeres sidemakker tale sammen om de spørgsmål, som står på det følgende slide.
3. Når I talt sammen, tager vi en runde med pointer fra alle makkerpar.

Filmen "Explainer om børns rettigheder"

Find videoen [her](#).

To og to – Tal sammen om:

- Hvad er filmens budskab? Hvad vil den fortælle os?
- Hvilke rettigheder nævner den?
- Hvad synes I var den mest overraskende information?

Rettighedsværksted

I denne øvelse skal vi fortolke børnekonventionen og rettighederne, så vi kan udsmykke klassen og huske hinanden på børns rettigheder.

30-35
MINUTTER

Øvelsesvejledning – Sådan gør vi:

1. Nu skal vi være kreative, så vi bedre kan huske, at der er særlige rettigheder for alle børn.
2. Tænk på de rettigheder, vi har talt om i dag, og vælg én rettighed, som I synes er vigtig og god.
3. Når I har valgt den rettighed, I gerne vil fortolke, skal I prøve at finde på et godt slogan eller et kampråb, som passer til den rettighed.
4. I skal lave et banner med jeres slogan, og hvis I har tid, må I også gerne udsmykke det.
5. Til slut hænger vi jeres slogans op i klassen og kigger på dem sammen.

Fælles opsamling – Hvad tager vi med os?

- Nævn ét ord, som I særligt husker fra dette materiale
- Hvad er I blevet mest overrasket over i undervisningen?
- Vil I gøre noget anderledes i fremtiden efter vi har talt om børns rettigheder?

TIP: I kan eventuelt bruge Mentimeter til at få et ordkatalog med alles input, som kan bruges til opfølgning og som samtalestarter med fx forældre.